

درس سیزدهم: روزی که باران می بارید

درس چهاردهم: شجاعت

درس پانزدهم: کاجستان

فصل پنجم

راه زندگی

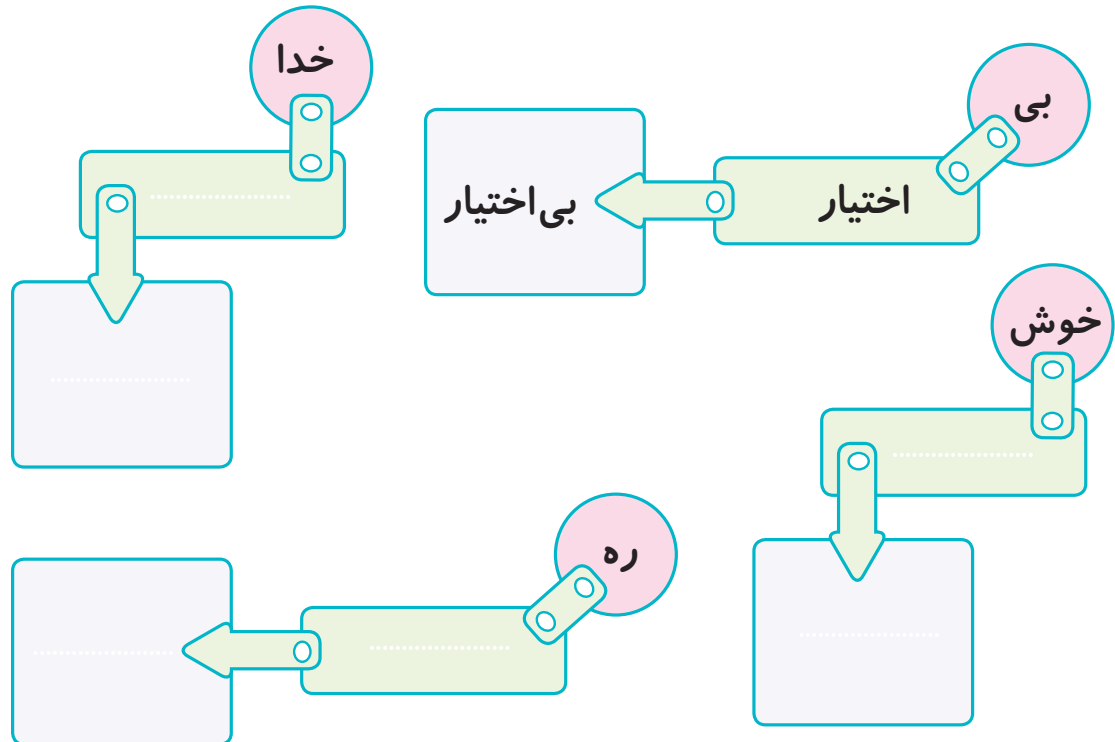

درس سیزدهم

روزی که باران می بارید

املا و واژه آموزی

۱ مانند نمونه، با توجه به متن درس، واژه‌ها را کامل کنید:

۲ ده واژه را که از نظر شما ارزش املائی دارند، از متن درس انتخاب کرده و بنویسید.

۳ معنی هر واژه را بنویسید و هر یک را در جمله‌ای به کار ببرید.

	«روان‌نویس» یعنی:
جمله:	

	«نامه‌نویس» یعنی:
جمله:	

الف) جمله‌های زیر را با دقت بخوانید و به ترتیب درست، شماره گذاری کنید.

- صاحب مغازه پرسید: «نردبان چه؟» طوطی‌ها عاشق نردبان هستند.
- به محض اینکه تاب بخورد، حرف زدنش تحسین همه را برمی‌انگیزد.
- صاحب مغازه با تعجب گفت: «واقعاً متأسفم، حتی یک کلمه هم حرف نزد؟»
- ۱ فردی یک طوطی خرید؛ اما روز بعد، آن را به مغازه برگرداند.
- فرد یک آینه خرید و رفت.
- فرد پاسخ داد: «چرا، درست قبل از مردنش با صدای ضعیفی پرسید: مگر در آن مغازه غذایی برای طوطی‌ها نمی‌فروختند؟»
- وقتی روز چهارم خریدار وارد مغازه شد،
- به صاحب مغازه گفت: «این پرنده صحبت نمی‌کند.»
- چهره‌اش کاملاً تغییر کرده بود.
- صاحب مغازه پرسید: «آیا در قفسش آینه‌ای هست؟ طوطی‌ها عاشق آینه‌اند.»
- فرد یک نردبان خرید و رفت.
- او گفت: «طوطی مرد!»
- فرد با بی‌میلی یک تاب خرید و رفت.
- ۹ صاحب مغازه برای سومین بار پرسید: «آیا طوطی شما در قفسش تاب دارد؟ نه؟ خوب مشکل همین است.»
- او روز بعد بازگشت و گفت: «طوطی هنوز صحبت نمی‌کند.»
- اما روز سوم باز هم آن فرد آمد.

ب) پس از مرتب کردن جمله‌ها به سؤالات زیر پاسخ دهید.

۱ دلیل مرگ طوطی چه بود؟

.....

۲ طوطی چه کارهایی می‌تواند انجام دهد؟

.....

یکی از متن‌های ناتمام زیر را انتخاب کنید و نوشته را ادامه دهید.

- ۱ با خود گفتم: اگر دست باد، گیسوی درختان را شانه بزند و آنها را پریشان کند، آن گاه ...
- ۲ با قامتی بلند و کشیده، سوار بر اسب از جاده‌ی خاکی میان درختان می‌گذشت ...
- ۳ روزی دست در دست عصای پدر بزرگ گذاشتم و با آن مسیری را پیمودم، اول حس کردم عصا در دستم جا نمی‌گیرد ولی کم‌کم او دست مرا گرفت و ...
- ۴ من داشتم راهم را می‌رفتم که ناگهان برگ‌ی از درخت بر سرم افتاد. اول نفهمیدم که برگ است، فقط حس کردم چیزی به سرم برخورد کرد، دستی بر سرم کشیدم و ...
- ۵ چند سالی بود که او را می‌شناختم و می‌دانستم دوست قابل اعتمادی است؛ اما نمی‌دانستم چه شد که به چنین کاری دست زد. حالا من مانده بودم که چگونه این مسئله را ...
- ۶ از راهی می‌گذشتم، صدایی توجه مرا جلب کرد. ایستادم. بعد از چند ثانیه سکوت، به طرف صدا رفتم. به چاهی برخوردم. صدای زوزه‌ی سگ از درون چاه می‌آمد. نگاهی به اطراف انداختم و ...

موضوع:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

توجه: نخست، متن انتخاب شده را به دقت بخوانید.

درباره‌ی آن فکر کنید تا در فضای نوشته، قرار بگیرید.

با بهره‌گیری از تخیل، متن را کامل کنید.

از نشانه‌های نگارشی، هر جا که لازم شد، استفاده کنید.

نام مناسبی برای آن انتخاب کنید. نوشته را پاک‌نویس کنید.

درس چهاردهم

شجاعت

املا و دانش زبانی

۱ جاهای خالی جمله‌های زیر را با واژه‌های مناسب از متن درس، کامل کنید.

شجاع، کسی است که از و عاقبت کارهای بد بترسد.

آنچه ناپسند و است، این است که انسان بی‌دلیل بترسد.

تلخی دارو سلامت انسان را می‌کند.

امروز علاوه بر نترسیدن و قدرت بدنی به هم احتیاج داریم.

خنده بر ترس‌های گام اول شجاعت است.

۲ با توجه به متن درس جاهای خالی را کامل کرده، واژه‌ی موردنظر را بنویسید.

--- عا	رت ---	یق --
ت---	ک-----	تصا --

۳ نمودارهای زیر را کامل کنید.

	+		+		قدرت تصمیم‌گیری =
	+		+		پدیده‌ی ترسناک =
	+		+		فضای باغ =

الف) متن زیر را بخوانید.

صد نفر تنها، دو نفر همراه

مسافران کاروانی در راه سفر، به دو راهزن برخوردند. آن دو راهزن، پس از مدتی زد و خورد، تمام کالاها و اشیای قیمتی آنها را گرفتند و پس از آنکه کتک مفصلی به مسافران کاروان زدند، فرار کردند. اهل کاروان، نزد حاکم رفتند و ماجرا را تعریف کردند و خواستار دستگیری آن دو راهزن شدند. حاکم پس از شنیدن سخنان آنها، علت شکست آن عده‌ی زیاد را از آن دو راهزن، جویا شد. یکی از کاروانیان توضیح داد: «جناب حاکم، آنها دو نفر بودند همراه، ما صد نفر بودیم تنها!»

رحماندوست، فوت کوزه‌گری، جلد دوم

ب) با توجه به متن، سه سؤال طرح کنید و پاسخ آنها را بنویسید (سعی کنید بعضی از سؤال‌ها با توجه به مفهوم کلی متن باشد).

.....

.....

.....

.....

.....

.....

یکی از موضوع‌های زیر را انتخاب کنید و گزارشی درباره‌ی آن بنویسید.

■ اردوی تفریحی ■ برنامه‌ی یک روز مدرسه ■ گردش علمی ■ بازدید
از یک مکان تاریخی، علمی، آموزشی ■ دیدار دو تیم ورزشی

موضوع:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

توجه: موضوع گزارش را معرفی کنید.

 مکان و زمان رویداد را بیان کنید.

 جزئیات رویداد را دقیق بنویسید.

 گزارش خود را کوتاه و مختصر بنویسید.

 فقط به اصل موضوع، پردازید.

گاجستان

درس پانزدهم

۱ با حروف در هم ریخته‌ی هر ردیف، یک واژه بسازید.

	←	ای ه ت ز ان
	←	گ ر ذ ن ا ر ه
	←	ح ل م ت

۲ از روی بیت‌هایی که کلمه‌های زیر در آنها به کار رفته، یک بار بنویسید.

	تأمل
	اتفاق
	خطوط

۳ در هر یک از جمله‌های زیر، واژه‌ی «چون» چه معنی دارد؟

- مادران چون گل‌های باغ بهشتند. ← چون یعنی:
- مسافرت را دوست دارم چون چیزهای جدید می‌آموزم. ←
- دانه‌های شب‌نم چون مرواریدهای غلتان روی برگ‌ها نشسته بودند. ←
- چون صدای دریا آرامش‌بخش بود، ساعت‌ها کنار آن می‌نشست. ←

۱ با توجه به شعر درس، به پرسش‌های جدول زیر، پاسخ دهید.

نام داستان :

شخصیت‌های داستان:

داستان در چه محلی اتفاق افتاده است؟

داستان در چه زمانی رخ داده بود؟

نظر شما درباره‌ی کاج همسایه چیست؟

۲ با جابه‌جا کردن اجزای جمله، بیت‌های زیر را مانند نمونه، به زبان ساده بازگردانید.

شعر	باز می‌پیچید میان خانه‌ها	بوی اسفند و گلاب و بوی عود
بازگردانی	باز بوی اسفند و گلاب و بوی عود میان خانه‌ها می‌پیچید.	
شعر	می‌رسد فصل بهاری جاودان	فصلی از عطر و گل و شعر و سرود
بازگردانی		
شعر	کاج همسایه گفت با نرمی:	دوستی را نمی‌برم از یاد
بازگردانی		

قصه‌ی شعر «کاجستان» را به نثر ساده بنویسید.

موضوع:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

توجه: برای داستان، شروع و پایان مناسبی بنویسید.

با استفاده از تخیل، بر جذابیت داستان بیفزایید.

نام مناسبی برای داستان، انتخاب کنید.

از نشانه‌های مناسب نگارشی، استفاده کنید.

۱ از روی سرمشق زیر، خوش خط و زیبا بنویسید.

نام نیکوگر بماند ز آدمی به کزو ماند سرای زرنگار

نام نیک رفتگان ضایع مکن تا بماند نام نیکت ماندگار

سعدی

۲ در جاهای خالی کلمه‌هایی بنویسید که درباره‌ی اسم قبل از خود توضیح دهند.

باد تندی بر صحرا می‌وزید و خار و خاشاک را با خود به هر سو می‌برد. راه
بچه شیر را و بی‌رمق کرده بود.

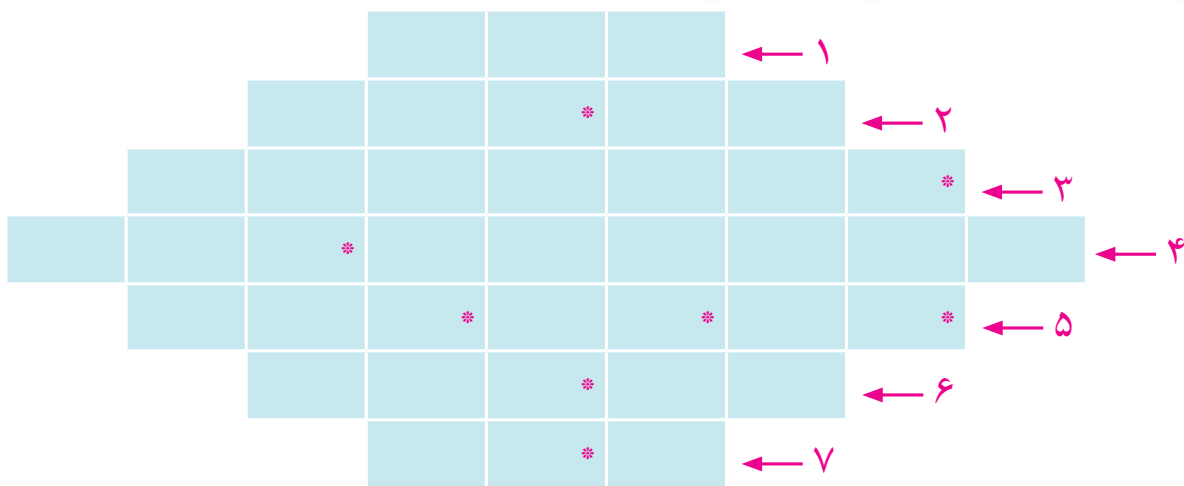
غذای مادرم را خورده بودم و توی رختخواب خوابیده بودم.

ته نهر پر از سنگریزه بود و لابه‌لای سنگریزه‌ها پر از ماهی‌های و
و بود.

پیرزن و بود.

۳ پاسخ هر سؤال را در خانه‌های خود بنویسید و رمز جدول را پیدا کنید.

۱ بوی خوشی دارد. ۲ به معنی دستور است. ۳ ناپسند است. ۴ پلی رنگی در آسمان
۵ دارای اعتبار و بها ۶ دلیری ۷ عکس را در آن می‌گذارند.

رمز جدول: حروف ستاره‌دار را طوری کنار هم قرار دهید تا رمز جدول به دست آید.

.....